

NEDELJA

DALEK CILJ

12 DANA MINISTARSKI SASTANAK OPEC

**Sve dalje od ispunjenja „alžirskog dogovora“ ?
U OPEC-u, ipak, optimizam
IEA: Tržište nafte ostaće prezasićeno u 2017**

**Najveće ikada otkriće nafte na kopnu SAD
OMV-ovo polje u norveškom Arktiku sa preko milijardu barela nafte**

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Globalno tržište sve dalje od ispunjenja „alžirskog dogovora“OVDE
- U OPEC-u optimizam.....OVDE
- IEA: Tržište nafte ostaće prezasićeno u 2017., izuzev akoOVDE
- IEA: Rusija će 2017. proizvoditi 11,48 mbd?.....OVDE
- Fitch Ratings: Sankcije bez efekta po rusku proizvodnju nafte.....OVDE
- Najveće ikada otkriće nafte agencije USGS na području SAD.....OVDE
- OMV-ovo polje u norveškom Arktiku sa preko milijardu barela nafte?.....OVDE
- Potpredsednik Lukoila: SAD ostaju veliki uvoznik nafte.....OVDE
- UNKS: Cene Benta u 2016.....OVDE
- Rosnjeft posle sunovrata iz 3.kvartala: Imamo dovoljno keša.....OVDE

GAS:

- Prekid deoničkog ugovora za Severni tok 2 - 'tehnički potez'.....OVDE
- Bugarska i Rumunija spojile gasne transportne sisteme.....OVDE

REGION:

- BiH: Razlike u cenama goriva - Gasprom sa najatraktivnijim tarifama.....OVDE
- Jutarnji: Lukoil ostao bez skladišta u Omišlju? Napušta Hrvatsku?.....OVDE
- Brodska rafinerija nafte nastavlja s gomilanjem gubitaka.....OVDE
- Slovenačka država želi da uveća uticaj u Petrolu.....OVDE
- UNKS: Cene goriva u regionuOVDE

Crude Oil Brent Nov 18 11 2016 0745 GMT - \$46.05 Livecharts.co.uk

Tržište nafte sve dalje od ispunjenja „alžirskog dogovora“

NJUJORK, BEČ - Organizacija zemalja izvoznica nafte (OPEC) u svom najnovijem Svetskom naftnom pregledu projektuje cenu nafte od svega 45 dolara kao prosek u idućoj godini, što pojedini analitičari ocenjuju šokantno depresivnom prognozom, tim pre što OPEC i za ovaj nivo kao uslov napominje smanjenje postojećeg nivoa proizvodnje. Kartel osim toga ne očekuje bitnu promenu potražnje svoje nafte - ostaje na 33,7 miliona barela na dan. Prema projekcijama OPEC-ove analitičke službe, nafta bi tek 2020. trebalo da dođe do vrednosti od 60 dolara za barel, što je cena koju su mnogi analitičari smatrali mogućom već na kraju ove, odnosno početku 2017. godine.

OPEC u drugom, prošle nedelje objavljenom Mesečnom pregledu naftnog tržišta, ide sa optimističkom procenom da će usaglašavanje nivoa proizvodnje te grupacije sa vodećim ne-OPEC izvoznicima dovesti ponudu i potražnju sirove nafte u ravnotežu. Pojedini analitičari ovu prognozu smatraju nerealnom, izuzev ako OPEC i ne-OPEC zemlje na sastanku zakazanom za poslednji dan novembra ne dogovore veliki rez u proizvodnji. Kako sada stvari stoje, u prvom kvartalu 2017. godine na globalnom tržištu ostaće višak proizvodnje od nekih dva miliona barela na dan, da bi se u drugom tromesečju to snizilo na 1,5 mbd. Kada se tome doda 315 miliona barela viška u globalnim zalihama nafte iznad proseka iz poslednjih pet godina, teško se može prihvatiti OPEC-ova prognoza o uspostavljanju ravnoteže, konstatuje analitičar portala *SeekingAlpha*. „Alžirski dogovor“ kaže da će OPEC ograničiti proizvodnju na 32,5 do 33 miliona barela na dan. Prema tim projekcijama, to bi jednostavno zadržalo postojeću situaciju „osetnog viška“ ponude. Osim toga, ostaje da se vidi za dve nedelje ko će biti spreman da sreže svoju proizvodnju do nivoa koji će neutralisati i podatke OPEC-a da output u Libiji nastavlja da raste. „Mislim da ovaj problem izmiče kontroli, čak i Saudijskoj Arabiji“, piše nezavisni naftni ekspert Robert Boslego.

U OPEC-u, ipak, optimizam

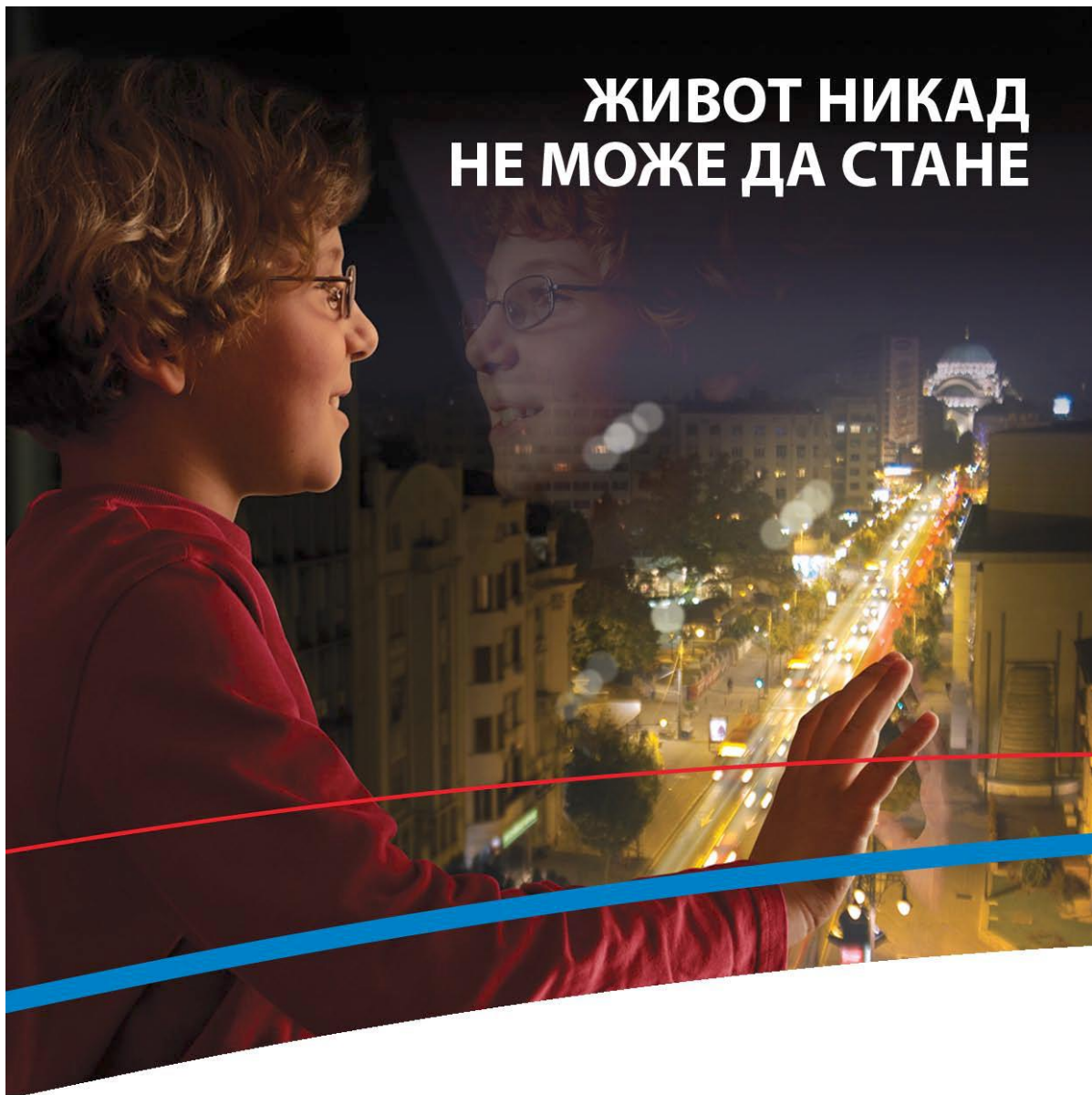
LAGOS - Funkcioneri OPEC-a rade na glancanju detalja plana ograničenja proizvodnje nafte, dogovorenog u Alžiru i blizu su prevazilaženja nekih od spornih tačaka, kažu izvori iz izvoznog kartela, a prenosi u četvrtak *Reuters*. Dva izvora tvrde da će dogovor biti postignut na narednom ministarskom sastanku OPEC-a, 30. novembra u Beču. Izvori navode da je ostalo sporno pitanje proizvodne kvote za Iran, koji za sebe traži plafon od četiri miliona barela na dan, dok druge zemlje OPEC-a žele da iranska proizvodnja bude zamrznuta na maksimalnih 3,7 mbd. Radi traženja konsenzusa sa ovom i drugim zemljama OPEC-a koje traže izuzeće,

generalni sekretar kartela Mohamed Barkindo će preko vikenda posetiti Teheran, Venecuelu i Ekvador, da bi ministri na neformalnom sastanku u Dohi u ponedeljak utanačili detalje sporazuma.

**ЖИВОТ НИКАД
НЕ МОЖЕ ДА СТАНЕ**

Енергија живота

NIS

GAZPROM NEFT

Oil Market Report

IEA: Tržište nafte ostaće prezasićeno u 2017., izuzev ako ...

PARIZ - Svetsko tržište nafte je pod rizikom da uđe sa novim viškom ponude u 2017., sličnom situaciji iz ove godine, osim ako OPEC ne uspe da dogovori i realizuje značajno smanjenje svoje proizvodnje, konstatuje u poslednjem Pregledu svetskog naftnog tržišta Međunarodna agencija za energiju (IEA). Globalna ponuda je, naime, porasla za dodatnih 800.000 barela na dan u oktobru, na ukupno 97,8 mbd, prvenstveno zahvaljujući povećanoj proizvodnji iz ne-OPEC zemalja, kao što su Rusija, Brazil, Kanada i Kazahstan. *Reuters*

IEA: Rusija će 2017. proizvoditi 11,48 mbd?

MOSKVA - Rusija bi mogla u 2017. godini da poveća proizvodnju nafte za 200.000 barela na dan (bd), na 11,48 miliona bd, stoji u poslednjem naftnom pregledu Međunarodne agencije za energiju. IEA navodi da se ovaj rast pripisuje u prvom redu novootvorenim projektima Novi Port i Mesojaka, koje je proteklih nedelja okončao Gasprom njeft. *Sputnik*

Fitch Ratings: Sankcije bez efekta po rusku proizvodnju nafte

MOSKVA - Ruski izvoz sirove nafte, kondenzata i naftnih derivata premašio je 70 odsto bruto proizvodnje tečnih goriva u prošloj godini čineći Rusiju ključnim izvoznikom tih proizvoda na globalnom tržištu, saopštio je Fitch Ratings. Proizvodnja nafte u toj zemlji ostaće verovatno nepromenjena i na rekordnom nivou uprkos sankcijama koje su zapadne zemlje uvele protiv Moskve, procenjuje ova bonitetna agencija. Ruska proizvodnja nafte u oktobru iznosila je u proseku 11,2 miliona barela dnevno, što predstavlja rekord u postsovjetskoj Rusiji, prenosi *Sputnik News*.

Najveće ikada otkriće nafte na kopnu SAD?

RIČMOND - Američka geološka topografska agencija (USGS) objavila je u utorak da je pronašla do sada najveće kontinuirano nalazište nafte i gasa na tlu SAD sa rezervama procenjenim na 20 milijardi barela sirove nafte i oko 16 biliona kubnih stopa (oko 450 milijardi m³) prirodnog gasa. Ove rezerve, vredne

oko 900 milijardi dolara, nalazese na teritoriji Texasa u zoni Wolfcamp Shale. Tragači za naftom ciljali su šire uljnim i gasnim škriljcima najbogatije američko područje visoravni Permian, prenosi portal Klix. USGS navodi da je svih 20 milijardi barela nafte „tehnički dostupno“, odnosno da bi moglo biti proizvedeno „koristeći postojeću tehnologiju i praksu u industriji“. *usgs.gov*

ZIMSKA ČAROLIJA ZA VAŠ AUTOMOBIL!

ZIMSKIecto
DIESEL

25
YEARS
LUKOIL

Mi u Rusiji znamo šta je prava zima. Zato smo napravili gorivo sa nižom tačkom smrzavanja koje omogućava lakše paljenje i uz to štedi vaš budžet, jer ga trošite manje.

ZIMSKIecto
DIESEL

Neka vaša zimska čarolija započne u LUKOIL-u.

ZIMSKI ECTO Diesel vašem automobilu pruža

- Sníženu tačku smrzavanja
- Lakše paljenje
- Smanjenu potrošnju goriva
- Veću snaga motora

SKIDANJE NASLAGA SA BRIZGALJKI

Obično dizel gorivo

„ZIMSKI ECTO Diesel“

POBOLJŠANO RASPRŠIVANJE

Obično dizel gorivo

„ZIMSKI ECTO Diesel“

25
YEARS
LUKOIL

Potpredsednik Lukoila: SAD ostaju veliki uvoznik nafte

NJUJORK - “Da nije bilo cenovne krize, SAD bi već u 2016. godini proizvodele oko deset miliona barela nafte na dan iz svojih škriljnih formacija“, rekao je potpredsednik ruskog Lukoila Leonid Fedun, stavljajući do znanja da je OPEC-ov rat sa niskim cenama nafte od sredine 2014. imao smisla i efekta. Fedun je u intervjuu za **Bloomberg** dodao da se trenutno iz američkih škriljaca dnevno proizvodi tek nešto iznad 4 mbd. On je istakao da sada, čak i uz najoptimističkiji scenario, proizvodnja nafte iz američkih škriljaca ne bi do 2030. mogla da premaši 7,5 mbd. Fedun odatle konstatuje da su projekcije pretvaranja SAD u velikog izvoznika nafte neutemeljene. Naprotiv, SAD će ostati veliki uvoznik sirove nafte, kaže potpredsednik Lukoila.

OMV-ovo polje u norveškom Arktiku od milijardu barela nafte?

BEČ – OMV je saopštio da bi polje Wisting koje je austrijska kompanija otkrila u Severnom moru, moglo sadržati više od milijardu barela sirove nafte. U tom slučaju, radilo bi se o najvećem do sada otkrivenom ležištu nafte u području norveškog dela Arktika, prenosi u četvrtak Energy Voice. OMV sa partnerima još nije odlučio da li da razvija ovo polje u 2019.,

ili 2020. godini. Kompanija je prethodno procenjivala dostupne izvore nafte u polju na između 200 i 500

miliona barela. Čelnik tamošnje podfirme OMV Norway David Latin rekao je da za sada kompanija još nije resalizovala sva planirana bušenja, stavljajući do znanja da bi potencijal nalazišta mogao biti i veći. On je slikovito dodao: „Ovo je zaista veliko ... i ako ne možemo da ga razvijemo polje od milijardu barela, onda hajde da idemo kući, pa u krevet“.

AUDI
PREPORUČUJE

**SADA JOŠ BOLJI,
DIZEL POUZDAN DO
-35°C***

**OMV
MAXX Motion
Performance Diesel**

*-35°C je CFPP vrednost prema SRPS EN 590 standardu. Prednosti koje MaxxMotion Dizeli pruža variraju u zavisnosti od vozila, načina vožnje i tehničkog stanja motora i odnose se na poređenje sa gorivima bez aditiva, koja ispunjavaju lokalne minimalne standarde.

OMV

Rosnjeft posle sunovrata iz 3.kvartala: Imamo dovoljno keša

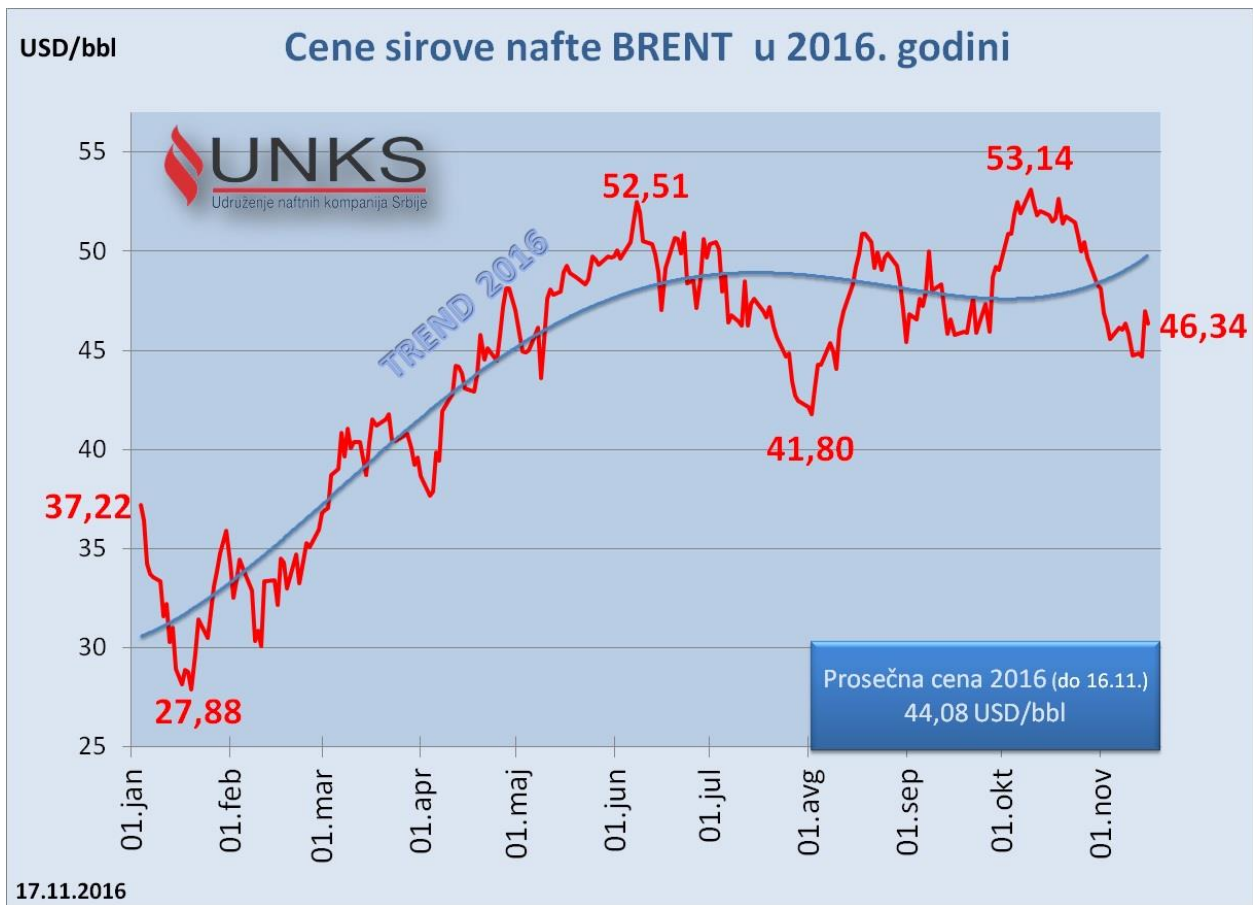
MOSKVA - Posle neočekivano loših finansijskih rezultata poslovanja u trećem kvartalu, koje je prošle

nedelje obelodanio Rosnjeft, ruski naftni kolos je saopštio da raspolaže sa dovoljno slobodnih novčanih sredstava kako bi nastavio nesmetano svoju ranije projektovanu investicionu politiku. Iz kompanije je saopšteno da je u devet meseci ove godine ostvario 4,1 milijardu dolara neto novčanih tokova, što mu dozvoljava da nastavi sa realizacijom planiranih kupovina poslova, uprkos sunovratu neto profita u

trećem kvartalu od 77% na godišnjem nivou (g/g), na 26 milijardi rubalja, ili 401 milion dolara, uz pad ukupnih prodaja od 4% g/g, na 1,22 bilion rubalja. Iz kompanije je takođe saopšteno da mora da otkupi dugovanja od 3,8 milijardi dolara iz četvrtog kvartala ove godine i 12,9 mlrd. dolara u 2017., posle uvećanja neto dugovanja u trećem kvartalu za 11,5%, na 26,1 milijardu dolara. **Reuters**

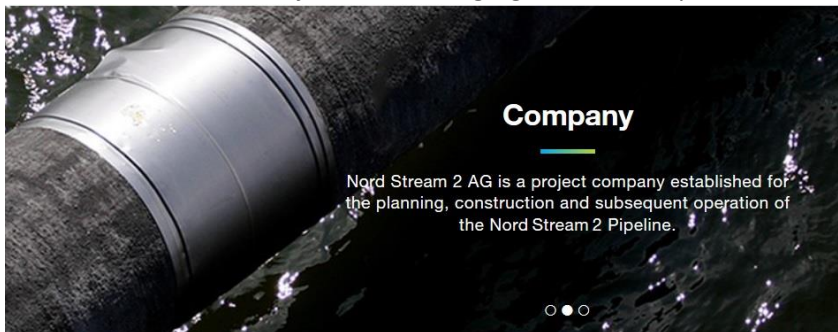

GAS

Prekid deoničkog ugovora za Severni tok 2 - 'tehnički potez'

MOSKVA - Prekid važenja deoničarskog ugovora među partnerima na projektu gasovoda Severni tok 2

je samo tehnički potez i otvara nove mogućnosti za druge oblike saradnje s partnerima na njegovom ostvarenju, izjavio je visoki izvor iz ruskog gasnog kolosa Gazprom koja vodi projekt. To još treba da potvrdi uprava kompanije nakon

povlačenja zahteva za odobrenje projekta, posle najave poljskog energetskeg regulatora URE da neće izdati saglasnost, javlja **TASS**.

Pet zapadnoevropskih energetskeg kompanija i Gazprom povukli su u Avgustu svoje aplikacije o formiranju konzorcijuma Severni tok dva, posle negativnog stava poljskog antimonopolskog regulatora o tom projektu. Posle toga šest partnera je najavilo da će na neki drugi način realizovati planirani projekat gasovoda kapaciteta 5 milijardi m3 godišnje.

Bugarska i Rumunija spojile gasne transportne sisteme

SOFIJA - Bugarska i Rumunija otvorile su prošlog petka novi gasovod kojim su prvi put direktno spojili gasne transportne sisteme dveju zemalja. Interkonektor, dug 25 kilometara, koji ide ispod Dunava i može da radi u oba smera, predstavlja deo sistema gasovoda koje kofinansira Evropska unija u sklopu strategije diverzifikacije izvora snabdevanja za zemlje EU, posebno one koje su gotovo u celini zavisne od jednog snabdevača, kakav je trenutno slučaj sa Bugarskom (90% potreba uvozom ruskog gasa). **Reuters** prenosi da, s druge strane, vlada premijera Borisova (koji je u međuvremenu ove nedelje podneo ostavku zbog poraza kandidata njegove partije na predsedničkim izborima) vidi ovaj interkonektor kao deo njegovog projekta pretvaranja Bugarske u jedno od evropskih ulaznih gasnih čvorišta, odakle bi se Evropa snabdevala kako ruskim, tako i alternativnim izvozniciima prirodnog gasa. Gasovod, izgrađen za 24 miliona evra, ima maksimalni kapacitet transporta skromnih 1,5 milijardi kubika godišnje iz Bugarske u pravcu Rumunije, a 500 miliona kubika u obrnutom smeru.

REGION

BiH: Razlike u cenama goriva - Gasprom sa najatraktivnijim tarifama

SARAJEVO - *Dnevni avaz* je sproveo istraživanje o upadljivim razlikama u cenama goriva u BiH, gde se, na primer, na nekim pumpama u Istočnom Sarajevu litar benzina prodaje za 1,68 KM, a samo nekoliko kilometara dalje, u centru Sarajeva cena je 1,96 maraka. Lejla Glibo, šef Odseka za cene u Ministarstvu trgovine FBiH, podseća da vlasnici pumpi imaju mogućnost da po slobodnoj volji formiraju cene, pa imaju svoje kalkulacije po kojima rade i na osnovu kojih gledaju kako da ostvare profit.

Istraživanje sarajevskog lista pokazalo je da je najskuplje gorivo na pumpama Energopetrola i Petrola, gde litar benzina košta 1,96 KM, a dizela 1,91 marku. S druge strane, među najnižim su cene goriva na benzinskim stanicama Gasproma - benzin je 1,86, a dizel 1,81 KM.

Kada se uporede cene u ostalim gradovima, dođe se do zaključka da građani Sarajeva plaćaju najskuplje gorivo, a Istočnog Sarajeva, Banjaluke i Bihaća najjeftinije.

Inače, vozači u FBiH plaćaju dodatnih 0,01 KM po litru naftnih derivata za uspostavu naftnih rezervi, dok ovo pravilo u RS ne postoji, potseća *Avaz*.

Jutarnji: Lukoil ostao bez skladišta u Omišlju?

ZAGREB - Ruski Lukoil je ostao bez skladišnih kapaciteta na Janafovom terminalu, saznaje *Jutarnji list* „iz nekoliko izvora“. Ruska firma snabdevala se iz svoje rafinerije na Siciliji, a Omišalj im je bio svojevrsni hub, piše u utorak zagrebački večernjak i postavlja pitanje: „Znači li to da će ruska firma uskoro okončati svoje poslovanje u Hrvatskoj?“

Lukoil je na Janafovom terminalu raspolagao sa 10.000 kubnih metara skladišta za dizel, a kompanija u Hrvatskoj ima mrežu od 52 benzinske stanice, od čega je oko 30 u njihovom vlasništvu, a ostatak u franšizi. Jutarnji napominje da Lukoil već pet godina posluje u Hrvatskoj s gubitkom, pa je još ranije tamošnja uprava te ruske firme govorila da se razmišlja o napuštanju hrvatskog tržišta.

Saznanja Jutarnjeg lista ruska kompanija za sada nije komentarisala.

Slovenačka država želi da uveća uticaj u Petrolu

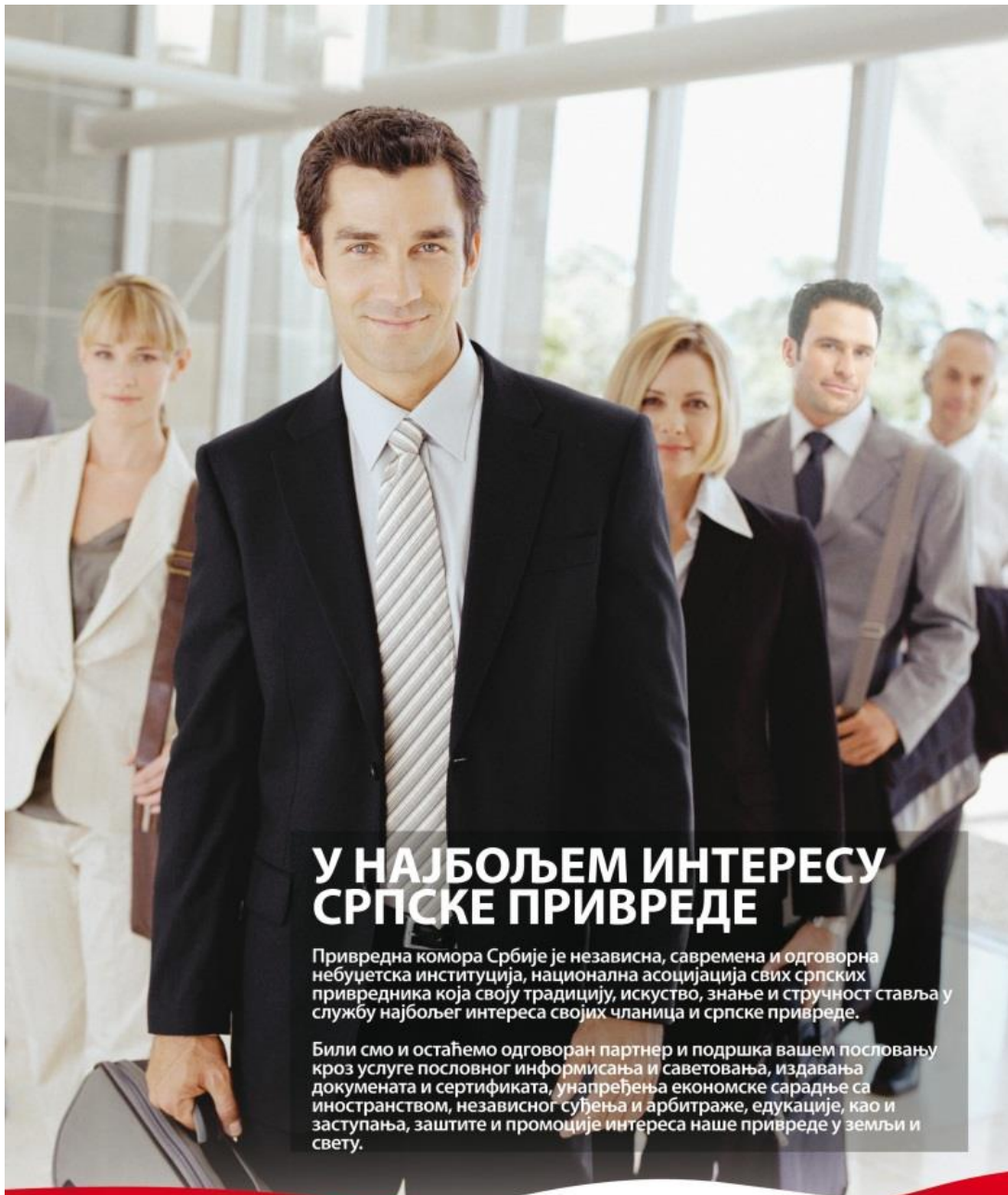
LJUBLJANA - Za kupovinu tri posto deonica Petrola, koje od utorka prodaje Nova ljubljanska banka (NLB), konkurisaće država koja želi da sačuva svoj uticaj u domaćem energetsom preduzeću, prenosi u sruđu Ljubljansko *Delo*. Doduše, udeo procenjen na 20-ak miliona evra dobiće najbolja ponuda, a očekuje se da je do 15. decembra podnesu i neki drugi privatni investitori, posebno oni koji su u protekle dve godine ojačali položaj u Petrolu. Država preko Slovenskog državnog holding-a i Kapitalske družbe ima 29-postotni udeo u Petrolu.

Rafinerija nafte u Bosanskom Brodu nastavlja s gomilanjem gubitaka

BANJALUKA - Za devet meseci ove godine finansijski minus u poslovanju Rafinerije nafte u Bosanskom Brodu iznosio je 37,9 miliona maraka što je za čak 28,3 miliona KM više u odnosu na isti period lani. Ovogodišnji pad u poslovanju povećao je akumulirani gubitak brodske Rafinerije na čak 557,5 miliona KM, prenose *Nezavisne novine*. U finansijskom izveštaju za treći kvartal ove godine, objavljenom na Banjalučkoj berzi, precizira se da su prihodi Rafinerije gotovo prepolovljeni u odnosu na isti period 2015 - sa lanjskih 144,2 miliona KM, na 78,7 miliona KM u periodu januar-septembar 2016. I broj radnika je u padu. Rafinerija je u ovoj godini na kraju trećeg kvartala imala 985 zaposlenih, dok je u istom prošlogodišnjem periodu taj broj bio 1.158.

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ

Привредна комора Србије је независна, савремена и одговорна небуџетска институција, национална асоцијација свих српских привредника која своју традицију, искуство, знање и стручност ставља у службу најбољег интереса својих чланица и српске привреде.

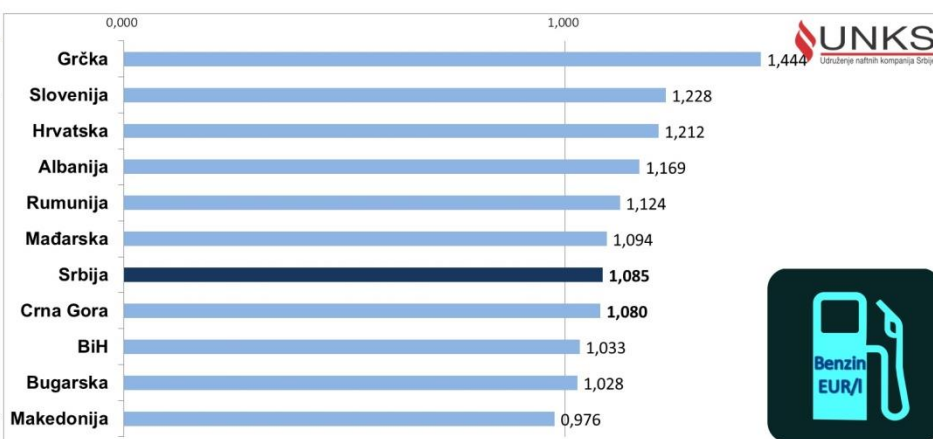
Били смо и остаћемо одговоран партнер и подршка вашем пословању кроз услуге пословног информисања и саветовања, издавања докумената и сертификата, унапређења економске сарадње са иностранством, независног суђења и арбитраже, едукације, као и заступања, заштите и промоције интереса наше привреде у земљи и свету.

www.pks.rs

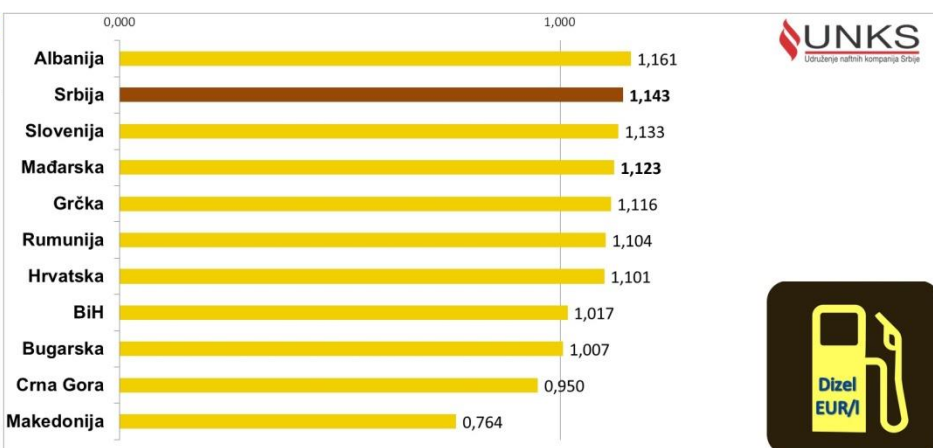
 ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 16.11.2016. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

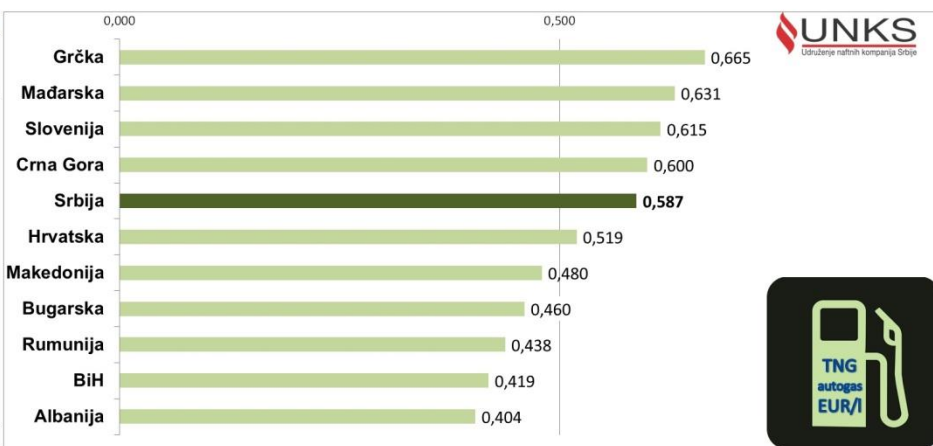
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1,444	27,36%
Slovenija	1,228	8,31%
Hrvatska	1,212	6,87%
Albanija	1,169	3,09%
Rumunija	1,124	-0,86%
Mađarska	1,094	-3,50%
Srbija	1,085	-4,32%
Crna Gora	1,080	-4,74%
BiH	1,033	-8,91%
Bugarska	1,028	-9,36%
Makedonija	0,976	-13,93%
Prosečna cena u regionu	1,134	

Dizel EN590 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1,161	9,94%
Srbija	1,143	8,21%
Slovenija	1,133	7,25%
Mađarska	1,123	6,31%
Grčka	1,116	5,64%
Rumunija	1,104	4,51%
Hrvatska	1,101	4,20%
BiH	1,017	-3,69%
Bugarska	1,007	-4,66%
Crna Gora	0,950	-10,07%
Makedonija	0,764	-27,64%
Prosečna cena u regionu	1,056	

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	0,665	25,70%
Mađarska	0,631	19,26%
Slovenija	0,615	16,25%
Crna Gora	0,600	13,41%
Srbija	0,587	11,04%
Hrvatska	0,519	-1,81%
Makedonija	0,480	-9,31%
Bugarska	0,460	-13,02%
Rumunija	0,438	-17,19%
BiH	0,419	-20,75%
Albanija	0,404	-23,58%
Prosečna cena u regionu	0,529	

Udruženje naftnih kompanija Srbije
Vladimira popovića 6, Novi Beograd --- office@unks.rs --- 011 71 21 750

WPCSERBIA

NEDELJA - Deo izdavačke delatnosti NNKS

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave